

Markenztől irada:

Nagybecskerek Zápolya-
tes 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Feitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 32 — K
Félévre — — — — 16 — K
Negyedévre — — — 8 — K
Egy hóra — — — — 2-70 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 53. szám.

Kedd, március 6.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirati jelentésel. —

***

Amerika döntő órái.

***

Monarchiánk válasza Amerikának. — Amerika háborus bajai.
Az amerikai kereskedelmi hajók fölfegyverzése. — A király
eltörölte a kikötést. — Svédország és Anglia konfliktusa.

Monarchiánk válasza Amerikának.

Budapest, márc. 6. Bécsből sürgönyzik:

Külgügyi kormányunk tegnap átnyújtotta a bécsi amerikai nagykövetnek válaszjegyzékünket az Uniónak.

A jegyzékben megállapítjuk, hogy Anglia volt az első, amely áttörte azokat a nemzetközi jogszabályokat, amivel a tengerek szabadságát biztosítottuk. Dugárunak nyilvánították minden behozatali cikkünket, hogy forgalmunkat lehetlenné tegye. E célból elzárta az Északi-tengert is, a monarchia kijáró kapuját. Két évig vártunk, hogy Anglia tengeri zsarnokságát talán a semlegesek nyomására megszünteti. Miután ez nem következett be, kénytelenek voltunk hasonló rendszabályokhoz fordulni. Igéretünket betartottuk. Figyelmeztetés nélkül hajót nem sülyesztettünk el. Ebben az Unióval ugyanazon az állásponton vagyunk. A megsemmisítés jogának gyakorlása előtt a buvárhajó parancsnoka figyelmeztető lövést intéztet, de lehet ezt olyképpen is megoldani, amint az Egyesült Államok kormánya kívánja. A hadihajó-parancsnoka magához az elsülyesztendő járműhöz intéz figyelmeztetést. Álláspontunk helyességének elvitatása azt jelentené, hogy a semlegeseknek joguk van a hadviselő felek hadműveleteibe beavatkozni.

Különös elégtétellel vennénk tudomásul, ha az amerikai kormány eltiltaná alattvalóit a tengeren való utazástól. A kereskedelmi hajók fölfegyverzése nép-jogellenes. Január 31-iki jegyzékünk csupán figyelmeztetés, hogy egyetlen kereskedelmi hajó se érintse a veszélyeztetett zónát.

Célunk, hogy a háborút megrövidítsük és Angliát szövetségeseivel a tartós béke megkötésére kényszerítsük. Megsemmisítésünkre törő ellenségeink a monarchiát olyan helyzetbe hozták, amit nem ismer a történelem. Ezért vált szükségessé az ismert rendszabályok életbe léptetése.

Amerika háborus bajai.

Budapest, márc. 6. Washingtonból jelenti a Reutter ügynökség:

Wilson elnök egy vasárnap közölt nyilatkozatával tudatja az ország-

gal: megtörténhetik, hogy a kongresszus által adandó fölhatalmazás hián nem lesz joga, hogy a kereskedelmi hajókat fölfegyverezhesse, vagy más rendszabályokat fogantatosithasson. Az elnök kijelenti, hogy a kongresszus rendkívüli ülészakára lesz szükség, hogy neki megadják a szükséges fölhatalmazásokat. Céltalan volna azonban a rendkívüli ülészakát addig összehívni, amíg csekély kisebbség a mai házszabályok mellett a tulnyomó többséget sakkban tartalja. Ezért az elnök java-olja, hívják össze a mai napra a szenátus rendkívüli ülészakát, amelyen a házszabályt megváltoztatják és olyan eszközökről gondoskodhatnak, amelyek az országot megóvják a katasztrófától.

Budapest, márc. 6. Londonból sürgönyzik:

Wilson t tegnap a washingtoni kapitomban minden külsődísz nélkül beiktatták az elnöki székbe. A szertartás meglehetősen részvétlenség mellett ment végbe amaz óriási érdeklődés miatt, amelyet a közönség a szenátus ülése iránt tanusított, ahol az elnöknek adandó fölhatalmazást tárgyalták.

Az ülésen a kisebbség makacs obstrukciója folytán az ülészakót be kellett rekeszteni anélkül, hogy a fölhatalmazásról szavazhatak volna. A szenátus ülése igen viharos volt, mert a kisebbség szónokai a többség fülsiketítő lármáját tulharsogni igyekeztek s a szenátorok folyton szidalmazták egymást, úgy hogy majdnem tettelegességre került a dolog.

Budapest, márc. 6. Rotterdamból sürgönyzik:

A kongresszus ülészakának berekesztése után Wilson kijelentette, hogy a két ház ötszázharmincegy tagja közül ötszáz hajlandó cselekedni, de a szenátus határozatképessége megbénult, mert tizenegy szenátor elhatározta, hogy megakadályoz minden határozathozatalt. Az óriási többség tehetetlen a kisebbséggel szemben. Ezen állapot a mai kritikus helyzetben tarthatatlan s a külföldön azt a benyomást keltheti, hogy bármely más kormány tetszés szerint fölléphet azon biztos tudatban és minden félelem nélkül, hogy az Egyesült Államok semmit sem tesz ellene.

Az Egyesült Államok szenátusa az egyetlen törvényhozó testület a világon,

amely nem cselekedhetik úgy ahogy többsége akarja, mert néhány makacs és önző ember tehetlenné teszi a kormány többségét. Ez ellen az egyetlen védekezés a házszabályok megváltoztatása.

A helyzet még komolyabb — mondotta Wilson — mint hiszik, mert az elnök kezéből kicsavarták az intézkedés lehetőségét, amit néhány régi paragrafus idéz elő. A régi törvény szerint nem szabad megtámadni olyan állam felfegyverzett hajóit, amely az Egyesült Államokkal békés viszonyban van. A jelen pillanatban Németország az Egyesült Államokkal nincs hadiállapotban, de a német tengeralattjárók mégis csak fölfegyverzett hajók.

Budapest, márc. 6. A Reutter-ügynökség jelenti Washingtonból:

A szenátus demokrata csoportját holnap délelőttre tanácskozássra hívták egybe, amelyen megbeszélnek a vitát bezáró javaslatot. Harminchárom szenátor mindenre kész, hogy az obstrukciót megakadályozza. Azt hiszik a főállam-ügyész Wilson kérésére huszonnégy órán belül dönteni fog abban a kérdésben vajjon joga van-e az elnöknek, miután a kongresszus nem hozott határozatot, az amerikai kereskedelmi hajókat önvédelem céljából fölfegyverezni?

Budapest, márc. 6. A Reutter-ügynökség jelenti Washingtonból:

Wilson t ma délben másodizben ünnepiesen beiktatták hivatalába. A beiktatáson óriási tömeg volt jelen. A beiktatás után Wilson megtartotta székfoglalóját.

Budapest, március 6. Berlinből sürgönyzik: A Vossische Zeitung jelenti:

A szenátus obstrukciós tagjai kijelentették, hogy háboru esetén támogatnák ugyan Wilson t, de a törvényjavaslatban foglalt fölhatalmazásokat nagyon messzemenőknek tartják.

Az amerikai kereskedelmi hajók fölfegyverzése.

Budapest, márc. 6. Amsterdamból sürgönyzik: Newyorkból jelenti:

Ma megkezdik az Usher altenger-nagy fővezetése mellett legközelebb utra küldendő amerikai kereskedelmi hajók fölfegyverzését. Lodge szerint a fölfegyverzett gőzösök kapitányainak jelszava a következő:

— Minden tengeralattjáróra löni kell azonnal, mihelyt megpillantják.

Budapest, március 6. Newyorkból sürgönyzik:

A fölfegyverzett amerikai gőzösök március 10 én indulnak el, hogy az elzárt területen keresztül angol-francia kikötőbe jussanak.

Budapest, március 6. Genfből sürgönyzik:

„Legujabb“ hireink foiytatása a negyedik oldalon van.

HIREK.

— **Hivatalos jelentések március hó 5-éről.**
A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a haretéri eseményekről:

Höfer jelentései:

Keleti és délkeleti haretér:
Nincs jelenteni való.

Olasz haretér:

A tenger melléki arcvonalon a tüzérségi és aknavetőtűz az idő derüségére fordultával ismét énékbb volt. Este az ol szok erősen lötték Hostajnicát. Dolje közelében Tolmeiennél a 37. gyalogezred járőrei egészen az ellenségnek egy hátra futó árkáig nyomultak előre, leverték annak legénységet és tíz fogolylyal tértek vissza anélkül, hogy maguk veszteséget szenvedtek volna. A tiroli keleti arcvonalon az olaszok a San Pellegrino-völgytől északra támadást intéztek a Cima di Costadella ellen. Ide-oda ingadozó harc után sikerült egyik előállításukat birtokukba keríteniük. A harc még nem fejeződött be.

A német nagyhadiszállítás jelentései:**Nyugati haretér:**

Jó látási viszonyok mellett a harci tevékenység az arcvonal több pontján az előző napokhoz képest növekedett. A Sommetól északra az angoloknak kemény harc után a Bouchawesnes-Moislans uton egy árokdarab a kezükön maradt, különben visszavertük őket. A Maas keleti partján esapatink Cauierre-erdőben levő francia állást mintegy 150 méter szélességben rohammal elfoglalták és az éjszakai támadást visszautasították. A Posses-erdő délkeleti szegletén is egy fontos tereppont ragadtunk el a franciáktól. Az ellenség véres veszteségen kívül, melyeket az elfoglalt vonalokon túl előrenyomuló felderítőink megállapítottak, foglyokban 6 tisztet és 572 embert, azonkívül 16 gépfegyvert és 25 gyorstüzéző fegyvert veszett. A nagyszámu légharcban az ellenség tegnap 18 repülőgépet veszített. Egyet a földről löttünk le. A mi veszteségünk 4 repülőgép volt.

A keleti haretéren és a macedon arcvonalon a harci tevékenység csekély volt. — Ludendorff.

— **Katonai kitüntetések.** A király megparancsolta, hogy *Lányi Artur*, *Halász Árpád*, *Tataru Izidor* és *Schmid János* 29. gy. ezredbeli tartalékos főhadnagyoknak az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásukért a legfelső dicséret elismerés, a kardok egyidejű adományozása mellett tudtul adassék.

— **A táviratforgalom korlátozása.** — Torontál vármegye területén szabad a telefon. A posta- és táviróhivatal főnöksége közli, hogy további intézkedésig *Nagybecskerek*en, a *nagybecskereki*, *antalfalvai* és *pancsovai* járás területén *magántáviratokat* földnél nem lehet. Ugyanazon helyekre azonban érkezhettek táviratok.

Egy másik rendelkezés örvendetesebb. Amint ugyanis ugyancsak a postahivatal főnöksége közli, további intézkedésig a *magántelefonforgalom Torontál vármegye területére megnyílt* föltéve, hogy a rendelkezésre álló áramkörök ezt lehetővé teszik, vagyis a vármegye területén lehet telefonozni, a vármegye területén tul azonban még nem lehet.

— **Lelkészeiktatás.** Csőszteleken a napokban iktatta be Glattfelder Gyula megyéspüspök az új plébánost, *Horray Ferencet* ünnepiesen. Horray eddig a haretéren mint tábori lelkesz működött s onnan szölitották el a csőszteleki plébánia vezetésére, amelyet már át is vett.

— **A tanítói karból.** A vallás- és közoktatási miniszter *Schwarzné Székely Piroška* pancsovai áll. el. iskolai tanítónőt Alsókubinba áthelyezte s Arvavármegye tanfelügyelőségéhez szolgáltatásra beosztotta.

— **Arany-ünnepély a tanítói konviktusban.** A délm. tanítóegylet nagybecskereki konviktu-

sában nemrég megalakult önképzőkör szépen sikerült, lélekemelő ünnepélyvel adózott Arany János emlékének. Az ünnepély sorrendje a következő volt: 1. Elnöki megnyitó. 2. Himnusz. 3. Léway J. „Arany bölcsője”, szavalta Pejov Ferenc, felső ker. isk. alsó oszt. tanuló. 4. „Arany János élete”. Irta és felolvasta Szegfű Sándor főgimnáziumi VII. oszt. tan. 5. „A gyermek és a szivárvány”, szavalta Petroviciu Oktáv gimn. IV. oszt. tan. 6. „Arany János méltatása”, előadta Róth Árpád felső ker. isk. felső oszt. tan. 7. Arany J. „Tetemre hívás” című balladáját szavalta Funk István főgimn. VII. oszt. tan. 8. Szózat, énekelte az ifjuság. Végül Büchler Hugó tanulmányi felügyelő, az önképzőkör vezetője vázolta tanulságos módon meleg közvetlenséggel Arany János költészetét, majd Wégling István, a konv. bizottság elnöke buzdító beszédben a felügyelőbizottság elismerését fejezte ki az ifjuságnak a szépen sikerült ünnepélyért.

— **Halálozások.** *Pensch Krisztián* nyugalmazott vezérőrnagy életének 85-ik évében meghalt Nagyszentmiklóson. A megboldogult a hadseregben több fegyvernemnél teljesített szolgálatot és nem egyszer volt fontos misszióval megbízva. Nyugdíjazásakor Nagyszentmiklósról ment és a Bronts-családnál visszavonultan élt. Az elhunytat nagy részvét mellett temették el.

Ugyancsak Nagyszentmiklósról jelentik, hogy *Riesz János* német-szentmiklósi földbírtokos életének 68-ik évében, mult hó 23-ikán hosszas és kínos betegség után elhalálozott.

— **Köszönöt.** Ingyentjére újabban adakoztak: *Fleiner Aladárné*, *Kluge Károlyné* 10—10 koronát, *Menczer Lipót* és neje, öz. *Menczer Ignác* 6—6 koronát, mely adományokat hálás köszönettel nyugtáz az Anya és Gyermekvédő-Bizottság.

— **Tisztujtás Nagy- és Németszentmiklóson.** Nagyszentmiklóson és Németszentmiklóson a napokban tartották meg az általános tisztujtást, mindkét helyen *Hadfy Károly* főszolgabíró elnöklésével.

Nagyszentmiklóson megválasztották egyhangulag *Ronkovits Istvánt* községi bírónak, *Szarafolyan Jánost* másodbírónak, *Ósztrovácz Györgyöt* pénztárosnak, *Keszler Bélát* közgyámnak Esküdték lettek: *Streit József*, *Rajka Vince*, *Vinczán Frigyes*, *Marazán György*, *Sztoity Illés* és *Léway József*. *Ronkovits István* bíró hosszabb, általános tetszéssel fogadott beszéddel megköszönte a bizalmat és ígerte, hogy minden igyekezete és törekvése oda fog irányulni, hogy a község érdekeit megvédje, a községi jólétet előmozdítsa és párfogója lesz minden rendű és rangu lakos jogos kívánságának. A jelenlevők lelkes éljenzéssel honorálták a bíró ígérését.

Németszentmiklóson a tisztujtás eredménye a következő: *Bíró Kiry János*, albíró *Hufnager Jakab*, pénztárnok *Röhrieh János*. Esküdték: *Bender Antal*, *Klein János*, *Zenzer Antal* és *Ochsenfeld József*. Közgyám: *Ifj. Gerlach János*.

— **Elítélt malomtulajdonosok.** A Hadi termény nagybecskereki kirendeltségének feljelentése folytán újra négy malomtulajdonos lett súlyosan elítélve. A módosi járás tb. főbírája *Frekott József csávosi* malombérlőt egy hónapi elzárásra, 1000 korona pénzbírságra és a Hadi terménynek járó 540 korona jutalék megfizetésére ítélte el, mert vámkeresményéből több mint két waggon buzát adott el és használt fel jogtalanul. — Az alibunári járás tb. főbírája *Veres Péter végszentmiklósi* gőzmalomtulajdonost 40 napi elzárásra, 1000 korona pénzbírságra, továbbá 57 q buza elkobzására és a malom üzemének a háboru tartamára való beszüntetésére ítélte, mert vámkeresményét elmulasztotta a Hadi terménynek bejelenteni, az előírtas könyveket nem vezette és a megengedett 10% vám helyett 13% vámot vett, miáltal igen sok gazdát megkárosított. — *Stefanovits Vitomir ilonci* vámmalomtulajdonost 30 napi elzárásra, 1000 korona pénzbüntetésre, 149 q buza elkobzására és a malom üzemének a háboru tartamára való beszüntetésére ítélte el az alibunári járás tb. főszolgabírája, mert dacára a községi előjárás és a Hadi termény többszöri figyelmeztetésének vámke-

resményét a Hadi terménynek nem jelentette be és mert vámkeresményének nagyrésztét jogtalanul felhasználta és eladta. — *Meda Pál petrei* vámmalomtulajdonos örleési tanúsítványok nélkül fogadott el buzát örleésre, sok esetben többet fogadott el, mint amennyi a tanúsítványok szerint elfogadható volt, a megengedettnél 20%-al több vámot szedett és pénzért örölt, miért is az alibunári járás tb. főbírája 10 napi elzárásra, 400 korona pénzbüntetésre és a költségek megtérítésére ítélte. Ezekből az ítéletekből végre megtanulhatnak a rendeleteket be nem tartó malomtulajdonosok, akiknek tiszteséges uton is biztosítva van polgári hasznuk, hogy a kihágások megtorlatlanul nem maradhatnak.

— **Épül a Sajtószállás.** A beteg és üdülésre utalt vidéki hírlapírók gyógyítótelepéhez tömegesen érkeznek a hírlapírók nehéz és kóphasznu munkáját értékelni tudó intézmények és magánosok adományai. Maguk a haretéren vitézül küzdő hírlapírók is megtakarított pénzükből állandóan juttatnak adományokat a nemes célú intézménynek. Így legutóbb *Lauschmann Ottó* kaposvári hírlapíró az olasz frontról küldött 100 koronát, *Lehrer Andor* budapesti hírlapíró az 1-es hónapok adományából 42 koronát juttatott az elnökséghez, *Fekete Tivadar* pécsi hírlapíró szerény zsoldjából 10 koronát adott. A szombathelyi újságírók nagyszerű hangversenye 1417 korona 38 fillért jövedelmezett. Adományoztak továbbá: A Szegedi Kenderfonógyár nevében *Wimmer Fülöp* igazgató 500 korona, a Magyar Kender és Lenipar r.-t. nevében *Szász Ernő* igazgató Szeged 200 korona, a *Hirschfeld-sörgyár Pécs* 100 korona, az *Óbecse és Vidéke szerkesztőségének* gyűjtése 99 korona, *Somogy-, Sáros-, Abauj-Torna vármegyék*, *Kassa és Szabadka városok törvényhatóságai* egyenként 200—200 koronát adtak. A jótékony nőegyletek közül: A Szegedi Kisdudóví Jótékony Nőegylet, a Szegedi Izr. Nőegylet, a Szegedi Kath. Nővédegyesület, a Szegedi Oltáregylet, a Szegedi Nőipari és Háziipari Egyesület, a Vörös Kereszt Jobbkéz osztálya Nagyvárad, a Kaposvári Jótékony Nőegylet, a Kaposvári Izr. Nőegylet, a Szabadkai Kéksziv Társaság, a Szabadkai Izr. Nőegylet, a Győri Izr. Nőegylet, a Győri Jótékony Nőegylet, a Győri Szent Erzsébet egyelet, a Pécsi Izr. Nőegylet egyenként 50—50 koronát adományozott. A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének elnöksége most intézett kérelmet a magyarországi pénzüntézetek igazgatóságaihoz, hogy évi nyereségükből juttassanak némi adományt a Sajtószállásnak. Erre a felhívásra máris tömegesen érkeznek a pénzüntézetek tekintélyes összegű adományai a hírlapíró-szövetség budapesti központi irodájához.

— **A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegyete.** A nagybecskereki rokkant-

Tenger-

sok utánzatot ajánlanak mostanában *Diana-sósorszesz* helyett egyes üzletekben a vásárló közönségnek, melyek hangzatos elnevezések

alatt

és sokszor a megtevésztésig hasonló külső csomagolásban kerülnek forgalomba. A gyalog-

járók,

ha elmennek egy-egy kirakat előtt, mégis minden jobb üzletben ott láthatják a valódi *Diana-sósorszeszt*, melyről mindenki

előre

tudja, hogy belső tartalmánál fogva a legmegbízhatóbb és leghatásosabb háziszor, fájdalomcsillapító, hűsítő, enyhítő és egészségápoló. Egy háztartásból sem szabad tehát hiányoznia.

kis üveg *Diana-sósorszesz* ára . K 1:30
nagy " " " " " 3:50
legnagyobb " " " " " 7:—
DIANA kereskedelmi r.-t.
Budapest, V., Nádor-utca 6.

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN. Kedden, 1917. évi március hó 6-án két előadásban d. u. 5 és este 8 órakor, rendes helyárak mellett, elsőrangú szalonzenekísérettel

A sárkány.

Modern mesejáték 5 felvonásban. A főszerepben az amerikai művésznő *Margarita Fischer*.

Csillogó kavicsok. Vigjáték.

Uj háborus képek.

MO

Szerdán
méréséke

A mi

Amerikai

Helyára

Méréséke

II. ha

Rendes

II. ha

és nyugdíjog
tartott válas
az 1916-ik
örvendetese
háboru okoz
az egyesület
ható.

A nagy
tagok száma
ezekből be
A fiókpenztá
sok száma
nek: *Csiszar*
618-80, *Eiser*
Gusztávné 6
tolányi Imre
Nack Mihály
Scheinrich J
618-80, öz. v
Szotrell M
636-46 és
nyugdíjat é
évi tagság
érvényesíté
adta legszab
tag helyett
kötelezettsé
hogy az egy
hes és nehe
kormány az
szociális tev
az 1914., 19
lamsegélyt 5
gosan működ
nak az 1916
A taglétszám
ladja a 200
1 1/4 ed millió
ladja 15 1/2-
zel három n
tagok száma
árvák száma
kantsegélye
korona, ár
rona, végké
rona fizette
let nagybec
ajánlja ezen
akik még e
munkaképtel
tosították ny
ket s jól me
áldozatok ar
jainkat, mi
tengessük é
koxni lehet
vasárnapi
„Ellmer”-fé
utca. Beirat
legmagasab
világosítás
egyesület pe
összes válas

— *Sike*
segélyezett
sága a f. o
tanév uj n
hatnak nem
tekintet nél
szülei, akik
rületébe tart
Szörény vár
telt az int
kérni, a kér

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Szerdán, március 7-én d. u. 5 órakor
mérsékelt, 8 órakor rendes helyárral:**A milliomos nő szerelme.**Amerikai életkép 3 részben. A főszereplő:
Miss Wilson.**Pajkos diákok.**

Vígjáték 3 felvonásban.

Helyárrak:

Mérsékelt: páholyülés 80 f, I. hely 70 f,
II. hely 60 f, III. hely 40 f. — —

Rendes: páholyülés 120 K, I. hely 1— K,
II. hely 80 f, III. hely 50 f. — —

és nyugdíjgyűlés f. évi január hó 14-én megtartott választmányi ülésén Nagy Ernő titkár az 1916-ik év egyleti működéséről beszámolva, örvendetesen állapított meg, hogy a világháboru okozta rendkívüli körülmények dacára az egyesület fejlődése elég kedvezőnek mondható.

A nagybecskereki fiókpenztárhoz tartozó tagok száma az 1916. év végén 581 volt, ezekből be van vonulva mintegy 80—90 tag. A fiókpenztár ellenőrzése alatt álló nyugdíjások száma 15. Nyugdíjállományban részesültek: Csizsár József 627'64, Eisenbarth Ferenc 618'80, Eisenbarth Ferencné 663'—, özv. Funk Gusztávné 618'80, Keller Ernő 524'16, Kosztolányi Imréné 645'32, Kozsik Istvánné 636'48, Nack Mihályné 644'16, Rosicz Gyuláné 618'80, Scheinrich Józsefné 618'80, Schneider Jakab 618'80, özv. Stempel Miklósné 516'88, özv. Szotrell Mátyásné 627'64, Várady Katalin 636'46 és Somogyi János 509'60 korona évi nyugdíjat élveznek. Ezen nyugdíjak 10—12 évi tagság után lettek megállapítva. Jóleső érzéssel tapasztaltattott, hogy a tagok az egylettel szemben fokozódó bizalmának abban adta legszebb bizonyítékát, hogy sok bevonult tag helyett a hozzátartozók teljesítik fizetési kötelezettségeiket. E bizalomkeltés alapja az, hogy az egylet a segélyezéseket ezen gondterhes és nehéz időkben is pontosan teljesíti. A kormány az egyesület ezen nagyfontosságú szociális tevékenységét azzal honorálta, hogy az 1914., 1915. és 1916. évekre esedékes államsegélyt 30.000 koronát kiutalta. Az országosan működő egylet alábbi adatai szolgáljanak az 1916. évi működésének megítélésére. A taglétszám mintegy 6600 új taggal meghaladja a 205 ezret. A törzsvagyon körülbelül 1 1/2 ed millió koronával emelkedett s meghaladja 15 1/2 ed millió koronát. Tagdíjakból közel három millió korona folyt be. A rokkant tagok száma (nyugdíjasok) 811-el 4812-re, az árvák száma 281-el 1341-re emelkedett. Rokkantsegélyekre (nyugdíjra) körülbelül 2.050.000 korona, árvasegélyekre körülbelül 84.000 korona, végkielégítésekre körülbelül 15.000 korona fizettetett ki. A rokkant- és nyugdíjgyűlést nagybecskereki fiókja szives figyelmébe ajánlja ezen jóléti intézményt mindazoknak, akik még eddig aggrorok és rokkantságuk, munkaképtelenség bekövetkezte előtt nem biztosították nyugodt és gondtalan megélhetésüket s jól megfontolandó, hogy csekély anyagi áldozatok árán biztosítsuk hátralevő öreg napjainkat, mint alamizsnából kegyelemkenyéren tengessük életünket. Az egyesületbe beiratkozni lehet minden 1-sejét és 15-ikét követő vasárnapi napokon délután 2—5 óráig az „Ellmer“-féle egyesületi helyiségben Melencei-utca. Beiratási díj 150 K, heti tagsági díj a legmagasabb napibérosszályban 40 fillér. Felvilágosítással szolgálnak még Nickel István az egyesület pénztárnoka, Nagy Ernő titkár és az összes választmányi tagok.

— **Siketnémák felvétele.** A temesvári áll. segélyezett siketnéma-intézet felügyelő-bizottsága a f. évi június végén veszi fel a jövő tanév új növendékeit: Felvételért folyamodhatnak nemre, vallásra és nemzetiségre való tekintet nélkül oly 7—10 éves siketnémák szülei, akik a temesvári siketnéma-intézet körületébe tartozó Temes, Torontál és Krassó-Szörény vármegyék területén laknak. A felvételt az intézet felügyelő-bizottságától kell kérni, a kérvény azonban az intézet igazgató-

ságánál nyújtandó be. A kérvényhez csatolandók: a) keresztlevel, vagy születési anyakönyvi kivonat; b) a gyermek siketségét igazoló tisztí orvosi bizonyítvány; c) himlő-oltási bizonyítvány; d) hatósági kimutatás a családj és birtokállapotról és esetleg szegénységi bizonyítvány, amelynek csatolása esetében a kérvény és mellékletei bélyegmentesek; e) az eltartást megfizetni hajlandóknál a szülő, vagy gyám által kiállított és hatóságilag láttamozott nyilatkozat a díjak pontos fizetésének elvállalásáról. A vagyontalan gyermekekről az intézet gondoskodik, ha a szülő a kérvényben kijelenti és okmányokkal igazolja, hogy gyermekeinek neveltetésére képtelen. A tandíj évi 40 K, amely azonban a vagyontalanoknak, kérésükre, szintén elengedtetik. Az érdekelt szülők kérvényeiket mielőbb, de legkésőbb június 15-ig küldjék be a temesvári siketnéma-intézet igazgatóságához, mely szivesen szolgál nyomtatványokkal és bővebb felvilágosításokkal.

— **Gyengeelméjűek és gyengelethezük felvétele.** A borosjenői (Arad megye) gyógy-pedagógiai nevelő- és foglalkoztató állami intézetben az 1917—18. tanévben több gyengeelméjű és gyengelethezük növendék vétetik fel. Szegénysorsuak ingyenes elhelyezést nyernek. Prospektust ingyen küld az intézet igazgatósága.

— **Hadifénykép levelezőlapok.** A Hadsegélyező Hivatal Hadifénykép kiállításán kiállított legszebb képek lemezeiről 150-féle felvétel a legkülönbözőbb harcterekről és harcmezőkről. Eredeti bronzüst képek. 10 darab ára 2 korona 50 fillér.

— **Az Est hirszolgálat** a mostani vasuti akadályok mellett is a leggyorsabban és a legjobban tájékoztatja az ország közönségét a világháboru eseményeiről. Az Est kiadóhivatala gondoskodik arról, hogy a vidéki olvasó a mostani nehéz forgalmi viszonyok mellett is a lehető leghamarabb jusson lapjához. Az Est szerkesztősége pedig a semleges országokból kapott legfrissebb és legmegbízhatóbb táviratai útján minden más hirszolgálatot napokkal megelőzve még ott is a leggyorsabban tájékoztatja a közönséget, ahol a lapok a rendesen jóval később érkezhettek meg. A budapesti és a vidéki eseményekről szintén az Est-ben találhatók a legfontosabb és legérdekesebb tudósítások.

— **Könyveket a haretérrel! Küldjünk könyveket és folyóiratokat a haretérre. A könyveket és folyóiratokat a Torontál-megyei Közművelődési Egyesület készségegel továbbítja.**

— **Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! Hadsegélyező Hivatal főpenztára, Képviselőház.**

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 3 órától este 10-ig. Könyvtárára vasárnap szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtszéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése“ nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2—3 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Magánjáró gőzgépeket

Kompond és stabil gőzgépeket
Gőzcséplő garnitúrákat
Magánjáró lokomobilokat
Cséplőszekrényeket
Esztergapadokat
Herefejtőket
Elevátorokat
Motorokat
Gőzkeket és
Gőzkazánokat

javítottan állapotban vásárolnak
= készpénzfizetés ellenében =

FRIEDRICH TESTVÉREK
GÉPGYÁRA TEMESVÁR.

334—1917. szám.

Árverési hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy Tolvád község vadászati joga 1917 március hó 20-án délelőtt 9 órakor fog 6 (hat) egymás után követő évekre 1917. évi augusztus hó 1-től 1923. évi július hó 31. napjáig bérbeadni.

Árverési feltételek a községjegyzői irodában betekintheők.

Kelt Tolvád, 1917 február 27-én.

Gausz György
h. jegyző.Eberhardt Mihály
bíró.**Eladó ház.**

A Melencei-utca 394. számú ház, szemben a honvédlaktanyával, mely áll 1 vendéglő, 1 fűszerüzlet, 4 szoba, 2 konyha és a megfelelő mellékhelyiségekből, az udvarban 1 szoba és konyhából álló lakással családi okok miatt **azonnal eladó**. — Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 169—3.1

Elegáns**butorozott utcai szoba,**

előszobával és villanyvilágítással
azonnal kiadó.

Magyar-utca 247. sz

Felvételekre keresek

független, munkaképes, reprezentálni tudó
elárusítónőt

magas provizió mellett,
forgalmas üzlethez. —

Havi kereset 100—250 kor.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

PEZSGŐSDUGÓT

használt, de nem töröttet, veszek
30 fillérért darabját, palackdugót
5 K kilóját utánvétellel. Előzetes tudakozódás szükségtelen. Uj palackdugóért csak minta ellenében tesztek legmagasabb árajánlatot.

Robicsek Adolf

Budapest,

Nefelejts-utca 15. szám.

VISZKETEKSÉGET

rüht, sömört legbiztosabban elmulasztja a
Barna zsir Kis tégely K 160,
nagy tégely K 3—,
családi adag K 9—, utasítással rendelhető:
Dr. Flesch E. „Korona“ gyógytárából, Győr.

Legujabb.

Ide érkezett washingtoni jelentés szerint, a szenátus ülése után Wilson rendeletet adott ki a személyszállító hajók fölfegyverzésére.

A kikötőkben nagy készülődések folynak. Ágyuk és löszerek készletben vannak, hogy adott parancsra a fődélzetre vigyék.

Budapest, márc. 6. Berlinből sürgönyzik: A Vossische Zeitung jelenti:

Az amerikai kormány a kereskedelmi hajók fölfegyverzésén kívül tervezi, hogy az őrzőhajókat szervez amerikai hajókkal a veszedelmesnek jelentett utvonalon. Az őrzőhajókat nagy romboflotta fogja végezni, azonkívül a tengeralattjárók megsemmisítésére épített hajók fognak működni.

Svédország és Anglia konfliktusa.

Budapest, márc. 6. A National Zeitung jelenti Stockholmból:

A svéd külügyminiszter kijelentette, hogy Svédország külpolitikai helyzete bizonyos gazdasági kérdések miatt Angliával szemben igen kiélesedett.

A király elörölte a kikötést.

Budapest, márc. 6. Bécsből sürgönyzik: A hadsereg rendeleti közlönye a király következő legfelsőbb kéziratát közli:

Hadsereg és hajóhadparancs!

Bizakodva vitéz véderőm mindég bevált fegyelmében és a kemény háborus időben fényesen kipróbált szellemében, indítva érzem magam, hogy a kikötés büntetését megszüntessem.

Baden, 1917 március 2 ikán.

Károly s. k.

Légberöpült orosz municiósvonat.

Budapest, márc. 6. Stockholm-ból sürgönyzik:

Szibériában két hét óta iszonyu hóviharak dühöngenek. Az erős hófúvás miatt egy Csitauból elindult municiósvonat teljes sebességgel haladó állapotban kisiklott. Az első kocsik meggyuladtak, mire az egész vonat irtózatos dördüléssel levegőberöpült. A vonatkísérő személyzet az utolsó emberig elpusztult. A pályatest hat versznyi hosszúságban megrongálódott.

Ház eladó

NAGYBECSKEREKEN, Ötszobás urilakkással.

Ugyanott eladók képek, könyvek, képes folyóiratok is. — Közelebbit a kiadóhivatalban.

Díósadi Bodó János honvédszázados aktuális háborus művei:

A nemzetközi jogok a háboruban.

I. Szárazföldi háboru.

II. Tengeri háboru . . . . . 2.— K.

A kémkedés békében és háboruban 1.— K.

A franktirőr harc . . . . . 1.— K.

Montenegróiak a balkáni háboruban 1.80 K

A világháboru és a hadijog . . . 3.— K.

Megrendelhetők:

Minden nagyobb hazai könyvkereskedésben. Főbizományos: Toldi Lajos könyvkereskedő, Budapest, II., Fő-utca 2. szám.

NAGYBECSKEREKI JÓTTEVŐ-EGYESÜLET.

Meghívó.

A Nagybecskereki Jóttevő-Egyesület folyó 1917. évi március hó 18. napján délután 2 órakor a „Nemzeti kávéház” éttermében tartja meg

X. rendes közgyűlését,

melyre az egyesület t. tagjai ezennel meghívotnak.

Amennyiben ezen közgyűlésen az egyleti tagok határozatképes számban nem jelennének meg, a közgyűlés folyó évi március hó 25. napján ugyanazon helyen és időben, ugyanazon tárgysorozattal, a megjelent tagok számára való tekintet nélkül, fog megtartatni.

Tárgysorozat:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. A vezetőség jelentése és a zárószámadás előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény feletti határozathozatal.
4. Egy egyleti elnök, két alelnök, egy pénztáros, öt választmányi rendes- és három póttag megválasztása az I. körben, négy választmányi rendes- és három póttag választása a II. körben, egy választmányi póttag választása a III. körben, egy felügyelő-bizottsági rendes tag megválasztása 3 évi időtartamra.
5. Esetleges indítványok, amennyiben azok a közgyűlés előtt 8 nappal az egyleti vezetőséghez írásban beadatnak.

Megjegyzés. A tagsági könyvecske egyúttal igazolványul is szolgál és a közgyűlésen kívánatra felmutatandó. Nefeláni névszerinti szavazásban csak az a tag vehet részt, aki tagsági könyvecskéjét felmutatja.

Hirdetéseket jutányos árért közli a „Torontál”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégibb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében.